

Risikorapport 2015

Indhold

Indledning.....	3
1. Målsætninger og politik for risikostyring	4
1.1. Ledelseserklæringer (CRR 435, litra e & f)	7
1.2. Oplysninger vedrørende ledelsessystemer (CCR 435, stk. 2)	8
2. Anvendelsesområde (CCR 436)	8
3. Kapitalgrundlag (CCR 437)	8
4. Kapitalkrav (CRR 438)	9
4.1. Risikoeksponering pr. eksponeringsklasse (CRR 438, litra c)	13
5. Eksponeringer mod modpartsrisiko (CRR 439).....	13
6. Kontracyklisk buffer (CCR 440).....	14
7. Indikatorer for global systemisk betydning (CCR 441)	14
8. Kreditrisikjusteringer (CCR 442).....	14
8.1. Samlede eksponeringer (CRR 442, litra c)	15
8.2. Geografisk fordeling af eksponeringer (CRR 442, litra d)	15
8.3. Branchefordeling pr. eksponeringsklasse (CRR 442, litra e)	16
8.4. Fordeling af eksponeringer i henhold til restløbetid (CRR 442, litra f).....	17
8.5. Misligholdte og værdiforringede fordringer (CCR 442 litra g).....	18
8.6. Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer (CCR 442 litra h).....	18
8.7. Ændringer i justering af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer (CCR 442 litra i)..	19
9. Behæftede og ubehæftede aktiver (CCR 443)	20
10. Anvendelse af ECAI'er (CCR 444)	21
11. Eksponering mod markedsrisiko (CCR 445)	22
12. Operationel risiko (CCR 446)	22
13. Eksponeringer mod aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen (CCR 447)	22
14. Eksponering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen (CCR 448).....	23
15. Eksponering mod securitiseringspositioner (CCR 449).....	23
16. Aflønningspolitik (CCR 450)	23
17. Gearing (CCR 451)	24
18. Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko (CCR 452)	24
19. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker (CCR 453).....	25
20. Anvendelse af den avancerede målemetode til opgørelse af operationel risiko (CCR 454).....	26
21. Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko (CCR 455).....	26

Indledning

Denne risikorapport offentliggøres med henblik på opfyldelse af bankens oplysningsforpligtelser i henhold til CRD IV, søjle III-reglerne. Offentliggørelsen sker på bankens hjemmeside: www.nordfynsbank.dk

Oplysningerne vil løbende blive opdateret i det omfang der måtte være behov herfor, dog som minimum i forbindelse med offentliggørelsen af årsrapporten.

Det er bankens opfattelse, at de anførte oplysninger opfylder kravene i søjle-III-oplysningerne som forskrevet i CRR forordningen.

Rapporten er udarbejdet på koncernniveau og er opbygget kronologisk således, at CRR forordningens artikel 431 – 455 følges.

Denne rapport er opdateret på baggrund af årsrapporten 2015 for Nordfyns Bank.

1. Målsætninger og politik for risikostyring

Nordfyns Bank koncernen er eksponeret over for forskellige risikotyper og betragter risikostyringen som et væsentligt fokusområde. De væsentlige risikoområder for Nordfyns Bank koncernen er: kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationelle risici.

Bestyrelsen fastlægger relevante risikopolitikker, principper for risiko- og kapitalstyring samt rammer for de enkelte områder. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af tildelte risikorammer.

Bestyrelsen vurderer løbende og mindst en gang årligt de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med koncernens aktiviteter.

Formålet med Nordfyns Bank koncernens politikker for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

På de enkelte risikoområder er det koncernens overordnede politik, at koncernen alene vil påtage sig de risici, der er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, koncernen drives efter, og som koncernen har de kompetencemæssige ressourcer til at styre.

Nordfyns Banks risikostyring behandles endvidere i risikoudvalget samt i revisionsudvalget. Begge udvalg er lovpligtige for banken og består af den samlede bestyrelse. Revisionsudvalget har bl.a. til opgave at gennemgå regnskabs- revisions- og sikkerhedsmæssige forhold samt at overvåge bankens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Risikoudvalget har bl.a. til opgave at vurdere bankens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi samt påse, at risikostategien implementeres korrekt i organisationen.

Nordfyns Bank har i henhold til lovgivningen udpeget en risikoansvarlig. Den risikoansvarlige udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om Nordfyns Bank koncernens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke Nordfyns Bank koncernen. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af direktionen.

Kreditrisiko

Den væsentligste risiko i koncernen er kreditrisikoen, defineret som risikoen for tab som følge af, at kunder eller andre modparter misligholder deres betalingsforpligtelse. Bankens bestyrelse har inden for rammerne af den vedtagne forretningsmodel i kreditpolitikken fastlagt de overordnede principper for kreditgivning og foretager bevilling af de største eksponeringer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til direktionen.

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelsen. Koncernens kreditpolitik fastlægger, at koncernens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig. Følgende centrale elementer fra kreditpolitikken kan fremhæves:

- Koncernens målgruppe er privatkunder samt små og mellemstore erhvervs-kunder (SMV) med fornuft i økonomien, for bankkunder primært på Fyn og i Fredericia kommune, og for leasingkunder i hele landet.
- Koncernen ønsker at begrænse antallet af eksponeringer, der overstiger 10% af kapitalgrundlaget.
- Med baggrund i opgørelsen af tilsynsdiamantens pejlemærke for summen af store eksponeringer styrer koncernen efter, at summen af store eksponeringer aldrig overstiger 75% af kapitalgrundlaget.

- Koncernen ønsker en god spredning på brancher. I overensstemmelse med tilsynsdiamantens pejlemærke for ejendomseksponeringer, er det koncernens målsætning, at udlån og garantier, der vedrører branchen "fast ejendom" samt "gennemførelse af byggeprojekter" er væsentligt under 25% af koncernens samlede udlån og garantier. For bankkunderne tilstræbes der en ligelig fordeling mellem erhvervs-kunder og privatkunder. For erhverv under ét må der maksimalt være en eksponering på 60%.
- Koncernen ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver.

Koncernens kreditrisiko overvåges løbende. Kreditafdelingen har ansvaret for overvågning af den samlede kreditrisiko samt rapportering til direktion og bestyrelse. Den daglige styring af koncernens kreditrisici foretages af kunderådgivere og filialer, hvor hver enkelt medarbejder har fået tildelt en bevillingsramme.

Kvartalsvist foretages en gennemgang af alle eksponeringer, som vurderes at være risikofyldte. Der foretages en nedskrivning på eksponeringer, hvor der vurderes at være objektiv indikation for værdiforringelse.

Markedsrisici

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af koncernens aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforsholdene, herunder renteændringer. Markedsrisikoen omfatter renterisiko, aktierisiko og valutarisiko.

Bestyrelsen fastlægger overordnede politikker, principper og rammer for styring af markedsrisici.

Koncernens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisici er, at koncernen ønsker at opnå det bedst mulige afkast under hensyn til, at der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik, hvor der primært investeres i danske realkreditobligationer og likvide danske børsnoterede værdipapirer. Til afdækning og styring af de forskellige markedsrisikotyper anvender koncernen afledte finansielle instrumenter i det omfang, der er et ønske om at reducere eller eliminere den markedsrisiko, som koncernen har påtaget sig.

I markedsrisikopolitikken identificeres forskellige former for markedsrisici, og der angives specifikke grænser for, hvor stor risiko koncernen ønsker at påtage sig. Bestyrelsen har fastsat følgende grænser for koncernens markedsrisiko:

- Renterisikoen, opgjort efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, må total set ikke overstige 3% af kernekapitalen.
- Valutarisikoen opgjort som største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor koncernen har et nettotilgodehavende, og valuter, hvor koncernen har en nettogæld (valutaindikator 1) ikke må overstige 12% af kernekapitalen.
- Aktierisikoen opgjort som værdier af aktier og afledte finansielle instrumenter i form af futures og optioner ikke må overstige følgende grænser:
  - Handelsbeholdning: 5% af kernekapitalen.
  - Koncernen ønsker for strategiske aktier, der defineres som aktier i sektorejede virksomheder, at deltage i sektorens normale omfordeling og tegning. Strategiske aktier er ikke omfattet af ovennævnte grænse for unoterede danske aktier.

Bestyrelsens instruks til direktionen fastsætter direktionens rammer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i markedsrisici og udnyttelse af tildelte risikorammer.

Direktionen kan videregive dele af risikorammerne til enkelte medarbejdere og den daglige styring af markedsrisici sker ved hjælp af interne instrukser og retningslinjer til hver enkelt medarbejder.

Finansafdelingen har ansvaret for løbende overvågning og opgørelse af markedsrisici samt rapportering til direktion og bestyrelse. Såfremt der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en position overskrider direktionens samlede rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige finansiering til dækning af likviditetsbehovet.

Bestyrelsen har vedtaget en likviditetspolitik, som angiver rammerne for koncernens likviditetsstyring, herunder mål og politikker mv. som rapportering på likviditetsområdet inkl. likviditetsprognoser.

Bestyrelsen har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten, som koncernen kan iværksætte, hvis likviditetsprognoserne ikke kan leve op til politikkerne.

Koncernen ønsker en forsvarlig likviditetsrisiko, hvilket bl.a. indebærer, at likviditetsberedskabet skal være så robust, at der under et stress-scenarium skal være væsentlig tilstrækkelig likviditet til at opfylde likviditetsbehovet. Der er en målsætning om, at likviditetsoverdækningen i henhold likviditetskravet, opgjort efter reglerne i § 152 i lov om finansiel virksomhed, til enhver tid skal være mindst 50 procent. Det er endvidere koncernens målsætning, at kundeindlån skal finansiere kundeudlånene, således at koncernens afhængighed af ekstern funding minimeres.

Finansafdelingen har ansvaret for den løbende rapportering om koncernens likviditetssituation. Direktion og bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om koncernens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Operationelle risici

Nordfyns Bank er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og handlinger, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Koncernens bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Det er koncernens grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hensyn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Koncernen har endvidere udarbejdet forskellige politikker, skriftlige forretningsgange og interne kontroller for at minimere operationelle risici. Nordfyns Bank har etableret en compliance-funktion, der skal medvirke til, at koncernen til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Et væsentligt område ved vurderingen af koncernens operationelle risici er it-forsyningen. Koncernen har udarbejdet en it-sikkerhedspolitik samt nød- og beredskabsplaner i tilfælde af manglende it-faciliteter eller lignende krisesituation. Nordfyns Banks dataleverandør er Bankdata, som har dublering af systemer og drift på alle væsentlige områder.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Registreringen danner baggrund for en vurdering af om forretningsgange mv. bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici.

1.1. Ledelseserklæringer (CRR 435, litra e & f)

Nordfyns Banks bestyrelse og direktion har den 23. februar 2016 godkendt risikoreporten for 2015.

Det er bestyrelsens vurdering, at koncernens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringsystemer er tilstrækkelige i forhold til koncernens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af koncernens overordnede risikoprofil i tilknytning til koncernens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af koncernens risikoforvaltning, herunder af, hvordan koncernens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af bankens direktion, intern kontrol, koncernens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af evt. af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser, at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Koncernens forretningsstrategi er baseret på koncernens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervsvirksomheder. Koncernen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af koncernens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som koncernen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Koncernen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er koncernens målsætning, at den solvensmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 4,0 procentpoint, aktuelt udgør solvensoverdækningen 7,0 procentpoint.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt bankens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

	Tilsynsdiamant	Nordfyns Banks opfyldelse pr. 31/12 -2015
Summen af store eksponeringer	< 125%	18,8%
Udlånsvækst	< 20%	3,8%
Ejendomseksponering	< 25%	6,8%
Funding ratio	< 1,0	0,6
Likviditetsoverdækning	> 50%	245,6%

1.2. Oplysninger vedrørende ledelsessystemer (CCR 435, stk. 2)

Nordfyns Banks bestyrelse og direktionens øvrige ledelsesposter ud over ledelsesposter i banken fremgår af ledelsesberetningen i årsrapporten 2015 side 7-9.

Nordfyns Bank følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om koncernens risici til at sikre en forsvarlig drift af koncernen. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på hjemmesiden. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i Nomineringsudvalgets kommissorium, som er tilgængeligt på hjemmesiden.

Nordfyns Banks bestyrelse har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at banken ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, og alder.

Nordfyns Bank har i medfør af lov om finansiell virksomheds § 80 b, stk. 1, nedsat et risikoudvalg, som består af den samlede bestyrelse. Eventuelle punkter til behandling i risikoudvalget er på dagsorden på hvert bestyrelsesmøde. Der har i 2015 været afholdt 11 ordinære bestyrelsesmøder.

2. Anvendelsesområde (CCR 436)

Formålet med denne rapport er at give indblik i Nordfyns Banks risiko- og kapitalstyring.

Oplysningerne i risikorapporteringen er givet på koncernniveau, medmindre at det specifikt fremgår, at oplysningerne vedrører soloniveau.

Koncernoplysningerne omfatter ud over moderselskabet Aktieselskabet Nordfyns Bank datterselskabet Nordfyns Finans A/S. Der er identitet mellem de virksomheder, der indgår i den regnskabsmæssige konsolidering og de virksomheder, der indgår i den solvensmæssige konsolidering.

Opgørelsen af de risikoeksponeringer sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i koncernbalancen, idet der ved opgørelsen af de risikoeksponeringer foretages en justering for uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddeler af kapitalandele mv. i enheder i den finansielle sektor i henhold til reglerne i CRR-forordningen. Derved består der for nogle poster en forskel mellem de regnskabsmæssige og solvensmæssige værdier, der indgår i konsolideringsgrundlaget.

3. Kapitalgrundlag (CCR 437)

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 33 side 40 i årsrapporten for 2015.

For en beskrivelse af efterstillede kapitalindskud henvises til note 30 side 37 i årsrapporten for 2015.

4. Kapitalkrav (CRR 438)

Nordfyns Bank koncernen metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger koncernens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som koncernen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse eventuelt kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er koncernens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som koncernen påtager sig. Nordfyns Banks bestyrelse har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra koncernens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stressniveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom tilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af koncernens henholdsvis bankens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for koncernens og bankens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i koncernens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Nordfyns Bank koncernen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8% af den samlede risikoeksponering (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Nordfyns Bank koncernen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til koncernens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes koncernens egen historik.

Nordfyns Bank følger nedenstående skabelon ved opgørelse af solvensbehovet:

1) Søjle I-kravet
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)
+ 4) Kreditrisici, heraf 4.1) Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af kapitalgrundlaget) med finansielle problemer 4.2) Øvrige kreditrisici 4.3) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer 4.4) Koncentrationsrisiko på brancher
+ 5) Markedsrisici, heraf 5.1) Renterisici 5.2) Aktierisici 5.3) Valutarisici
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici ud over søjle I)
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter
+ 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav
Total = kapitalbehov/solvensbehov Heraf til kreditrisici (4) Heraf til markedsrisici (5) Heraf til operationelle risici (7) Heraf til øvrige risici (2+3+6+8+9) Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+10)

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Nordfyns Banks opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at koncernens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici, som ledelsen finder, at Nordfyns Bank har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i koncernen en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og individuelt solvensbehov opgjort pr. 31. december 2015:

	Koncern		Banken	
	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	Solvensbehov	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	Solvensbehov
	1.000 kr.	%	1.000 kr.	%
Risikoområde				
Kreditrisici	145.512	7,2	145.441	7,2
Markedsrisici	17.502	0,9	17.502	0,9
Operationelle risici	24.701	1,2	23.077	1,2
Øvrige risici	0	0,0	0	0,0
Tillæg som skyldes lovbestemte krav	0	0,0	0	0,0
I alt	187.715	9,3	186.020	9,3

Kreditrisici:

Kreditrisici omfatter risikoen for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og brancher.

For større kunder med finansielle problemer sker der en vurdering af det forsigtigt skønnede tab på den enkelte eksponering. Kunder med finansielle problemer omfatter:

- Kunder med objektiv indikation for værdiforringelse, bonitetskategori 1
- Kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden objektiv indikation for værdiforringelse, bonitetskategori 2c.

Større kunder er kunder, der udgør mindst 2% af kapitalgrundlaget.

Det forsigtigt skønnede tab udgør det "nettotab", som ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikeres at tabes, hvis større eksponeringer med kunder med finansielle problemer skal afvikles på grund af misligholdelse.

Der foretages en vurdering af, hvorvidt der er særlige kreditrisici i den øvrige kreditportefølje (eksponeringer under 2% af kapitalgrundlaget), som ikke er dækket af sølje I-kravet.

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer skal dække den risiko, der er forbundet med fordelingen af eksponeringsstørrelser i udlånsporteføljen. Til opgørelse af tillægget for koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer tages der udgangspunkt i Finanstilsynets vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter. I henhold til vejledningen skal der foretages tillæg, såfremt summen af de 20 største eksponeringer er større end 4% af eksponeringsmassen.

Koncentrationsrisiko på brancher skal dække den risiko, der er forbundet med, at eksponeringer er fordelt på relativt få brancher. Til opgørelsen af tillægget for koncentrationsrisiko på brancher tages der udgangspunkt i Finanstilsynets vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov. I henhold til denne vejledning skal Herfindahl-Hirschman-indekset (HHI) anvendes til at måle graden af koncentration på brancher.

Markedsrisici:

Markedsrisici er risikoen for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser. Ved vurderingen af, hvorvidt alle markedsrisici er tilstrækkeligt dækket af sølje I, er der taget udgangspunkt vejledende benchmarks for renterisiko, aktierisiko og valutarisiko.

Operationelle risici:

Operationelle risici omfatter risiko for tab som følge af uhensigtsmæssig eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Ved vurderingen af tillæg for operationelle risici er der taget stilling til disse risikoområder, herunder organisation, it-sikkerhed og it-drift, samt bankens forretningsmodel.

Øvrige risici:

Der er foretaget en vurdering af, om der eventuelt skal afsættes kapital til risikoafdækning af svag indtjening, kapital til organisk vækst i forretningsvolumen, kapital til dækning af dyrere likviditet, kapital til som følge af høj gearing samt regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes ekstra kapital til at modstå kredittab fremadrettet, er der taget udgangspunkt i Finanstilsynets vejledende benchmark herfor. Der er foretaget en vurdering af basisindtjeningen i forhold til de samlede udlån og garantier.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes ekstra kapital til udlånsvækst, er der taget udgangspunkt i Finanstilsynets vejledende benchmark herfor.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes kapital som følge af, at der må påregnes en meromkostning ved fremskaffelse af likviditet, er det taget udgangspunkt i indlånsoverskud ekskl. indlån fra professionelle aktører.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes kapital som følge af høj gearing vurderes udviklingen i gearingsgraden.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes kapital til regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter tages der senest et år før kapitalinstrumentet forfalder eller på anden måde ikke længere kan medregnes i kapitalgrundlaget stilling til, hvorvidt det er muligt at erstatte kapitalen.

Kapitalgrundlag/solvensmæssig overdækning opgjort pr. 31. december 2015:

	Koncern	Banken
Kapitalgrundlag, 1.000 kr.	329.819	327.113
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag, 1.000 kr.	187.715	186.020
Overdækning, 1.000 kr.	142.104	141.093
Kapitalprocent, %	16,3	16,3
Individuelt solvensbehov, %	9,3	9,3
Overdækning, %-point	7,0	7,0

4.1. Risikoeksponering pr. eksponeringsklasse (CRR 438, litra c)

Nordfyns Bank koncernen anvender standardmetoden for kreditrisiko. Nedenfor er vist risikoeksponering samt kapitalkravet på 8% (Søjle I kravet) for hver enkelt eksponeringskategori.

1.000 kr.

Eksponeringsgruppe	Risikovægtet eksponering	Kapitalkrav 8%
Eksponeringer mod offentlige enheder	1.679	134
Eksponeringer mod institutter	37.311	2.985
Eksponeringer mod selskaber	141.248	11.300
Detaileksponeringer	1.081.048	86.484
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	146.470	11.718
Eksponeringer ved misligholdelse	68.970	5.518
Aktieeksponeringer	37.497	3.000
Andre poster	59.590	4.767
I alt	1.573.813	125.905

5. Eksponeringer mod modpartsrisiko (CRR 439)

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiel kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Solvensmæssigt anvender Koncernen markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I koncernens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med koncernens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8%, der er minimumskapitalgrundlag i henhold til den 8+ metoden, som koncernen anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov.

Vedrørende engagementer med kunder i eksponeringsklasserne erhvervsvirksomheder og detailkunder behandles rammer for finansielle kontrakter efter koncernens normale kreditvurderingsprincip.

Den positive bruttodagsværdi af finansielle kontrakter efter netting, jf. CRR- forordningen, artikel 273, stk. 8 er 524 t.kr.

Værdien af koncernens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden for modpartsrisiko, jf. CRR-forordningen artikel 274, er 143 t.kr.

I CRR er der et særskilt kapitalkrav til OTC-derivater til dækning af risikoen for tab som følge af værdireguleringer ved forringelser af modpartens kreditværdighed. Koncernens CVA-tillæg forøger den samlede risikoeksponering med 122 t.kr.

Koncernen anvender ikke kreditderivater til at afdække den del af kreditrisikoen, der vedrører modparten.

Koncernen anvender ikke interne modeller til opgørelse af modpartsrisikoen.

6. Kontracyklisk buffer (CCR 440)

Nordfyns Bank koncernen har udelukkende krediteksponeringer i Danmark, hvor den gældende kontracykliske buffer er sat til 0%, og koncernen har ikke afsat kapital til den kontracykliske buffer.

7. Indikatorer for global systemisk betydning (CCR 441)

Nordfyns Bank koncernen er ikke defineret som systemisk vigtig.

8. Kreditrisikjusteringer (CCR 442)

Koncernen foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i IAS 39, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Koncernen foretager en individuel vurdering af alle signifikante og bonitetsmarkerede udlån. Objektiv indikation for værdiforringelse anses for indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder,
- Låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser,
- Koncernen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntageres økonomiske vanskeligheder, eller
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Koncernen foretager en gruppevis vurdering af alle udlån, der ikke nedskrives individuelt. Den gruppevise vurdering foretages på baggrund af en makroøkonomisk segmenteringsmodel.

8.1. Samlede eksponeringer (CRR 442, litra c)

Nedenstående tabel viser værdien af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensynstagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion.

Eksponeringsgruppe	Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og før hensyntagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion	Eksponeringernes gennemsnitlige størrelse i løbet af perioden
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	325.331	379.523
Eksponeringer mod offentlige enheder	5.920	5.207
Eksponeringer mod institutter	113.218	119.762
Eksponeringer mod selskaber	178.132	516.299
Detaleksponeringer	2.030.016	1.660.081
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	445.144	425.470
Eksponeringer ved misligholdelse	64.586	48.704
Aktieeksponeringer	37.496	56.231
Andre poster	84.649	77.288
I alt	3.284.492	3.288.565

8.2. Geografisk fordeling af eksponeringer (CRR 442, litra d)

Koncernen er næsten udelukkende eksponeret mod modparter i Danmark, og en geografisk opdeling af eksponeringskategorierne er udeladt.

8.3. Branchefordeling pr. eksponeringsklasse (CRR 442, litra e)

1.000 kr.	Centralregeringer eller centralbanker	Offentlige enheder	Institutter	Selskaber	Detaileksponeringer	Pant i fast ejendom	Eksponeringer ved misligholdelse	Aktieeksponeringer	Andre poster
Offentlige myndigheder	0	1.320	0	0	0	256	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	1.000	0	29.308	110.596	11.012	4.154	0	0
Industri og råstofudvinding	0	0	0	12.615	82.904	12.637	150	0	0
Energiforsyning	0	0	0	0	17.695	0	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	0	0	0	29.161	139.201	15.827	8.594	0	0
Handel	0	0	0	14.262	139.386	10.296	3.133	0	0
Transport, hoteller og restauranter	0	0	0	1.158	210.595	5.881	5.260	0	0
Information og kommunikation	0	0	0	4.351	3.102	0	155	0	0
Finansiering og forsikring	325.331	0	113.218	31.427	35.425	6.902	0	0	0
Fast ejendom	0	0	0	12.068	97.554	73.606	6.182	0	0
Øvrige erhverv	0	3.600	0	41.437	93.339	35.048	5.179	37.496	84.649
I alt erhverv	325.331	4.600	113.218	175.787	929.797	171.209	32.807	37.496	84.649
Private	0	0	0	2.345	1.100.219	273.679	31.779	0	0
I alt	325.331	5.920	113.218	178.132	2.030.016	445.144	64.586	37.496	84.649

8.4. Fordeling af eksponeringer i henhold til restløbetid (CRR 442, litra f)

1.000 kr.	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	I alt
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	245.316	80.015	0	0	0	325.331
Eksponeringer mod offentlige enheder	4.300	0	1.320	0	300	5.920
Eksponeringer mod institutter	112.787	431	0	0	0	113.218
Eksponeringer mod selskaber	64.685	5.100	84.613	12.810	10.924	178.132
Detaleksponeringer	586.839	59.866	355.294	591.743	436.274	2.030.016
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	37.766	1.687	13.483	30.132	362.076	445.144
Eksponeringer ved misligholdelse	13.928	616	10.027	7.771	32.244	64.586
Aktieeksponeringer	0	0	0	0	37.496	37.496
Andre poster	84.649	0	0	0	0	84.649
I alt	1.150.270	147.715	464.737	642.456	879.314	3.284.492

8.5. Misligholdte og værdiforringede fordringer (CCR 442 litra g)

Nordfyns Bank 1.000 kr.	Misligholdte og værdiforringede fordringer	Nedskrivninger/ hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlige myndigheder	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	5.855	2.258	1.530
Industri og råstofudvinding	2.318	2.274	485
Energiforsyning	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	4.129	2.504	290
Handel	8.997	5.488	3
Transport, hoteller og restauranter	6.592	2.737	516
Information og kommunikation	744	559	559
Finansiering og forsikring	1.109	1.109	-596
Fast ejendom	19.191	13.073	298
Øvrige erhverv	5.994	3.363	-3.515
I alt erhverv	54.929	33.365	-430
Private	73.408	47.889	12.524
I alt	128.337	81.254	12.094

8.6. Geografisk fordeling af misligholdte og værdiforringede fordringer (CCR 442 litra h)

Koncernen er næsten udelukkende eksponeret mod modparter i Danmark, og en geografisk opdeling af misligholdte og værdiforringede fordringer er udeladt.

8.7. Ændringer i justering af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer (CCR 442 litra i)

1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevisse nedskrivninger/hensættelser	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	78.010	5.290	8.448	0
Bevægelser i året:				
1. Valutakursreguleringer	0	0	0	0
2. Nedskrivninger/hensættelser	23.666	3.245	1.292	0
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation for værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-12.699	-1.542	0	0
4. Andre bevægelser	0	0	0	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0	0	0
6. Endeligt tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet/hensat	-12.572	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	76.405	6.993	9.740	0

9. Behæftede og ubehæftede aktiver (CCR 443)

Oplysninger om behæftede og ubehæftede aktiver:

1.000 kr.		Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
		010	040	060	090
010	Indberettende instituts aktiver	0	0	2.647.167	-
030	Aktieinstrumenter	0	0	88.880	88.880
040	Gældsinstrumenter	0	0	516.312	516.312
120	Andre aktiver	0	0	60.358	-

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse:

1.000 kr.		Dagsværdi af modtaget behæftet sikkerhedsstillelse eller egne gældsinstrumenter, er er udstedt	Dagsværdi af modtaget behæftet sikkerhedsstillelse eller egne gældsinstrumenter, er er udstedt og til rådighed for behæftelse
		010	040
130	Sikkerhedsstillelse modtaget af det indberettende pengeinstitut	263.432	0
150	Aktieinstrumenter	0	0
160	Gældsinstrumenter	0	0
230	Andet modtaget sikkerhedsstillelse	0	0
240	Egne gældsinstrumenter, der er udstedt, bortset fra egne covered bonds eller ABS'er	0	0

Oplysninger om behæftede/modtaget sikkerhedsstillelse og tilknyttede forpligtelser:

1.000 kr.		Modsvarende passiver, eventuale forpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsinstrumenter, bortset fra behæftede covered bonds og ASB'er
		010	030
010	Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	0	0

10. Anvendelse af ECAI'er (CCR 444)

Nordfyns Bank koncernen har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Koncernen anvender Bankdata som datacentral, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

Bankdata har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede poster under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poors kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Service:

Eksponeringsklasse	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægte med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod institutter	113.589	37.311

11. Eksponering mod markedsrisiko (CCR 445)

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici inden for markedsrisikoområdet fremgår af nedenstående tabel.

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici – specificeret på risikotype:

Risikotype	Kapitalgrundlagskrav (1.000 kr.)	Kapitalkrav (8% af eksponeringen)
Poster med positionsrisiko (aktier, gældsinstrumenter)	121.404	9.712
Valutarisiko	21.962	1.757
Afviklingsrisiko	0	0
Råvarerisiko	0	0

12. Operationel risiko (CCR 446)

Koncernen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af uhenigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for, at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer banken de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Koncernen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. Ultimo 2015 udgør 308.763 t.kr. hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 24.701 t.kr.

Koncernen vurderer løbende kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil banken tage højde herfor under koncernens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag/solvensbehovet.

13. Eksponeringer mod aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen (CCR 447)

Koncernen har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Koncernen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handlinger, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi). Koncernen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret eksternt part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Aktier uden for handelsbeholdningen sektorselskaber:

	1.000 kr.
Primo beholdning	79.288
Tilgang ved køb	2.398
Tilgang ved omklassificering	0
Urealiserede gevinst/tab	4.240
Realiserede gevinst/tab	57
Afgang ved salg	-2.943
Ultimo beholdning	83.040

Som følge af, at urealiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen medregnes de også i kernekapitalen.

En ændring på 10% af den opgjorte markedsværdi på aktier uden for handelsbeholdningen vil påvirke resultatet før skat med 8.304 t.kr.

14. Eksponering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen (CCR 448)

Koncernens renterisiko uden for handelsbeholdningen består primært af renterisiko på fastforrentede udlån, indlån og efterstillede kapitalindskud.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som et generelt fald i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via koncernens risikostyringssystemer. Pr. 31. december 2015 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til -2.778 t.kr.

I koncernens solvensbehovsproces vurderes yderligere, om koncernens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen stresses i disse beregninger med en renteændring på 2 procentpoint kombineret med et tip af rentekurven.

15. Eksponering mod securitiseringspositioner (CCR 449)

Nordfyns Bank anvender ikke securitiseringer, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant.

16. Aflønningspolitik (CCR 450)

Bankens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik, som er godkendt af generalforsamlingen. Koncernen udbetaler ikke variable lønde dele til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere.

Koncernen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med koncernens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et vederlagsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning. Vederlagsudvalget består af den samlede bestyrelse.

Møde i vederlagsudvalget er på dagsordenen på hvert ordinært bestyrelsesmøde. Der har i 2015 været afholdt 11 ordinære bestyrelsesmøder.

Ingen personer i koncernen har i 2015 haft en løn på over 1 mio. EUR.

Der henvises til årsrapporten 2015, note 7, side 26 vedrørende kvantitative oplysninger om aflønning.

17. Gearing (CCR 451)

Gearingsgraden beregnes som kernekapital i forhold til koncernens uvægtede eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men beslutningen om en sådan skal tages i EU-regi senest 2016. Foreløbigt er der udmeldt et gearingskrav på 3%, svarende til en maksimal gearing på 33 gange kernekapitalen.

Overvågningen af gearingsgraden indgår i koncernens løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen.

Oplysninger om gearingsgrad	31-12-2015
Samlede eksponeringer til beregning	2.600.416
Kernekapital med overgangsordning	261.592
Kernekapital med fuld indfasning af CRR-regler	289.095
Gearingsgrad med overgangsordning	7,3%
Gearingsgrad med fuld indfasning af CRR-regler	8,1%

18. Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko (CCR 452)

Nordfyns Bank anvender ikke IRB-metoden.

19. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker (CCR 453)

Koncernen anvender ikke balanceført netting eller netting under strengen.

Et væsentligt element i styringen af koncernens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte eksponeringer ved at tage pant i sikkerheder. De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom, pant i løsøre samt pant i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser. Koncernen har via sine politikker og forretningsgange modtaget finansiell sikkerhedsstilling inden for følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler.
- Børsnoterede aktier, obligationer og investeringsforeningsbeviser.

Koncernens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Koncernens aftaler med kunderne om sikkerhedsstilling sikrer, at koncernen har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder betalingsforpligtelserne over for koncernen.

Koncernen har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at Koncernen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. Procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i bankens kreditafdeling.

Som supplement hertil modtager koncernen garantier og kautioner for nogle eksponeringer. Garantier har et beskedent omfang og udstedes af modparter som f.eks. Vækstkaution.

Koncernen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at koncernen kan reducere kapitalbelastningen af en eksponering, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse fremgår, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til CRR afgrænsninger kan den finansielle sikkerhedsstilling, som koncernen normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Kontante indlån.
- Danske statsobligationer eller realkreditobligationer.
- Danske børsnoterede aktier.
- Danske børsnoterede investeringsforeningsbeviser.

Koncernen anvender i meget begrænset omfang garantier som kreditrisikoreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer, primært udstedt af danske offentlige myndigheder. Der beskrives derfor ikke nærmere her.

Koncernen anvender ikke kreditderivater som kreditreducerende middel.

Koncernen anvender i overensstemmelse med reglerne i CCR finansielle sikkerheder til afdækning af kreditrisikoen. Skemaet nedenfor viser for hver enkelt eksponeringskategori sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkelt eksponeringskategori.

Eksponeringsklasse	Sikkerhedens værdi (1.000 kr.)
Eksporeringer mod selskaber	612
Detaileksponeringer	33.126
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	586
Eksporeringer ved misligholdelse	451
I alt	34.775

20. Anvendelse af den avancerede målemetode til opgørelse af operationel risiko (CCR 454)

Koncernen anvender ikke den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko.

21. Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko (CCR 455)

Koncernen anvender ikke interne modeller for markedsrisiko.